

Vitenskapskomiteen for mat og miljø
Postboks 4404 Nydalen
0403 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 2019/89706
Dato: 29.10.2019
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

OPPDATERT VURDERING AV PARASITTER I NORSK DRIKKEVANN

Bakgrunn

I 2009 utarbeidet VKM rapporten Risikovurdering av parasitter i norsk drikkevann (ISBN 978-82-8082-342-7). Rapporten omhandlet *Giardia* og *Cryptosporidium*. De siste årene har brakt endringer i klima som kan påvirke tilstedeværelse av parasitter i norsk drikkevann. Økte nedbørmengder er ett mulig årsak til tilførsel av parasitter til råvann gjennom tilsig fra miljøet og overløp fra avløpsvann, mens temperaturendringer kan tenkes å påvirke overlevelse. Dette ble senest aktualisert i desember 2018, da *Giardia* ble påvist i råvann og produkter fra en produsent av flaskevann og leskedrikker etter en nedbørsperiode.

Vann er vårt viktigste næringsmiddel. Patogene agens transportert med drikkevannet vil potensielt ha alvorlige og vidtrekkende konsekvenser. Det er i all hovedsak drikkevannsforskriften som regulerer drikkevannsområdet. Per i dag er ikke parasitter omtalt spesielt i drikkevannsforskriften eller veilederen til denne. Gjeldende forskrift ble innført i 2017, altså etter at forrige risikovurdering forelå.

Data

Mattilsynet har begrenset informasjon om parasitter fra norske vannverk. I perioden 2009-2017 er det rapportert total 141 analyser for *Giardia lamblia*. Det er ikke rapportert om funn i prøvene.

I samme periode ble det rapportert 90 analysesvar for *Cryptosporidium parvum*. Det var et mindre funn i en enkelt prøve (4 oocyster).

Oppdrag

Mattilsynet har behov for oppdatert kunnskap om *Giardia* og *Cryptosporidium* i drikkevann. Målet er at 1) vannverkseiere skal kunne legge best mulige planer for prøvetaking, og 2) drikkevannsinpektørene skal kunne vurdere vannverkseierens prøvetakingsplaner, herunder hvorvidt disse inkluderer de prøvene og analysene som er nødvendig.

Mattilsynet ber Vitenskapskomiteen for mat og miljø om å oppdatere risikovurderingen fra 2009 med følgende punkter:

- 1) Oppdatering av informasjon om forekomst av:
 - a) *Giardia* i råvannskilder og drikkevann i Norge
 - b) *Cryptosporidium* i råvannskilder og drikkevann i Norge
- 2) Faktorer som gjør det mer sannsynlig at parasitter kan utgjøre en utfordring for produksjonen av nok, trygt drikkevann (for eksempel type råvannskilde eller type aktivitet i nærheten av vannforsyningssystemet).
- 3) Hvilke kriterier må analysemetoden(e) oppfylle for å være god nok.
 - a) Oppdatert informasjon om tilgjengelig analysemetodikk for *Giardia* og *Cryptosporidium* i drikkevann.

Tidsramme

6 mnd. etter ferdigstilt bestilling

Språk

Med bakgrunn i at rapporten vil være et nyttig verktøy for drikkevannsinspektørene og vannverkseierne, ønskes rapporten utarbeidet på norsk med et fylldig sammendrag på engelsk.

Saksansvarlig i Mattilsynet

Anders Bekkelund
Seniorrådgiver
Mattilsynet, hovedkontoret
Avdeling mat, seksjon hygiene og drikkevann
anders.bekkelund@mattilsynet.no

Med hilsen

Nina Aas
Seksjonsleder